

ЕСП — Мерки, предприети във връзка с пандемията от COVID-19

Европейската сметна палата (ЕСП) предприе необходимите стъпки, за да може да продължи да извършва ефективна работа в областта на публичния одит в ЕС и да изготвя одитни доклади в срок по време на пандемията от COVID-19, доколкото това е възможно в тези трудни времена. Същевременно ЕСП изразява своята благодарност към всички, които работят за спасяването на животи и се борят с пандемията в Люксембург, Европейския съюз и по целия свят. ЕСП също така продължава да се ангажира да следва политиката на правителството на Люксембург за опазване на общественото здраве. Ние се стремим да ограничим негативното въздействие на кризата върху нашите служители и предприехме предпазни мерки, за да сведем до възможния минимум риска за тях и техните семейства.

Съобщение за пресата

Люксембург, 21 април 2020 г.

Изграждането на пътната мрежа на ЕС върви бавно, а разходите за поддръжката ѝ предизвикват все по- голяма загриженост, според одиторите

Основната трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T) от бързи пътища се развива добре и постига положителни резултати за пътуващите, като например скъсяване на времето за пътуване и повече километри магистрален път, се твърди в нов доклад на Европейската сметна палата (ЕСП). Средствата от ЕС и действията на Европейската комисия са допринесли положително за постигането на тези резултати, но напредъкът в държавите членки от Централна и Източна Европа е все още бавен, като от 2014 г. досега със средствата от ЕС са завършени едва 400 км нови пътища от TEN-T. Освен това съществуват предизвикателства за нормалното пътуване по мрежата, като незавършени трансгранични отсечки и недобра координация по отношение на участъците за паркиране и инфраструктурата за зареждане с чисти горива, а недостатъчните средства за поддръжка от държавите членки поставят под риск състоянието на мрежата в дългосрочен план.

Пътищата поемат най-големия дял от пътническия и товарния транспорт в ЕС. До 2030 г. Комисията цели да завърши почти 50 000 км магистрални и високоскоростни пътища от деветте основни коридора на TEN-T и по всички основни пътни артерии на ЕС. От 2007 г. насам тя е предоставила на държавите членки безвъзмездна финансова помощ в размер на близо 78 млрд.

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

евро за изграждане на нови пътища и обновяване на вече съществуващите, включително около 40 млрд. евро за пътища от мрежата.

Одиторите направиха оценка на постигнатия напредък и на ролята на Комисията за изграждането на напълно функционираща основна пътна мрежа TEN-T. Те също така разгледаха приноса на държавите членки за поддръжката на пътищата и посетиха България, Чешката република, Испания и Полша.

„Пътищата имат важно значение за свързването на регионите и държавите в ЕС, като така допринасят за тяхната икономическа активност, развитие и растеж,“ **заяви Ладислав Балко, членът на ЕСП, който отговаря за доклада.** *„Налице е напредък при изграждането на основната пътна мрежа на ЕС, но тя все още не функционира напълно.“*

В периода 2007—2017 г. със средства от ЕС са изградени около 3100 км магистрален път, което е допринесло за по-кратко, по-безопасно и по-удобно пътуване. От планираните около 2 000 км нови магистрални пътища за изграждане през периода 2014—2020 г. обаче към момента на одита (в края на 2019 г.) са завършени по-малко от 400 км. Одиторите са констатирани разлика в равнищата на развитие на основната мрежа в държавите членки от Западна и Централна/Източна Европа.

Комисията е изиграла важна стратегическа роля за определянето на приоритетно значение на завършването на най-важните пътни артерии: тя е взела предвид основната мрежа и коридорите от мрежата в регламентите на ЕС, въвела е условия за финансирането и е насърчила държавите членки да приоритизират мрежата TEN-T в техните планове. Държавите членки обаче са разпределили за основната пътна мрежа едва една трета от наличното финансиране от ЕС за периода 2014—2020 г., въпреки че в повечето държави членки от Централна/Източна Европа — основните получатели на средства от ЕС за инфраструктура — мрежата е била с ниска степен на завършеност.

Комисията не винаги проверява цялата основна мрежа и не е въвела междинни цели, за да оцени по-точно напредъка и да изготви по-надеждни прогнози дали е вероятно тя да бъде завършена до 2030 г. Тези слабости при мониторинга, наред с ненадеждните и късно изпратени данни от държавите членки, се отразяват негативно на възможността Комисията да предприема навременни действия за коригиране, ако такова е необходимо.

Одиторите предупреждават, че националните бюджети за поддръжка непрекъснато намаляват, вместо да се увеличават пропорционално за все по-нарастващата инфраструктура и по-износените ключови участъци. Въпреки че това може да се отрази на пълното завършване на основната мрежа до 2030 г., Комисията няма инструменти, с които да провери дали държавите членки разполагат със стабилна система за осигуряване на необходимата поддръжка на пътната мрежа.

Одиторите препоръчват на Комисията да даде приоритет на инвестициите в основната пътна мрежа, да подобри механизмите за мониторинг и да укрепи своя подход за осигуряване на необходимата поддръжка от страна на държавите членки на все по-голямата пътна мрежа.

Бележки към редакторите

През 2013 г., когато е приет Регламентът за TEN-T, целта е завършване на всеобхватната пътна мрежа до 2050 г., за да бъдат свързани всички региони на ЕС, а на основната пътна мрежа — до 2030 г. През 2016 г., когато са получени най-новите данни, равнището на завършеност на пътищата от основната мрежа на TEN-T в целия ЕС е било средно 77 %. По време на одита за

посетените четири държави са завършени както следва: 46 % в България, около 75 % в Полша, около 78 % в Чешката република и 100 % в Испания.

При пътните артерии, включени в одитната проверка, най-голямо увеличение в дължината (190 %, от 200 км на 580 км) и в съкращаването на времето за пътуване (8 %) за периода 2012—2019 г. се наблюдава при маршрута Талин — Виена (в сравнение с маршрутите Мадрид — Варшава, Букурещ — Париж и Бургас — Берлин). Според ОИСР, средните разходи на държавите членки за поддръжка на пътищата са спаднали почти наполовина през периода 2007—2017 г. От четирите посетени за одита държави само в Испания състоянието на пътната мрежа е сметнато за добро като цяло.

Специален доклад № 9/2020 „Основна пътна мрежа на ЕС — продължителността на пътуване е скъсена, но мрежата все още не функционира напълно“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС. Сметната палата е публикувала по-рано одитни доклади относно [пътния](#), [железопътния](#), [въздушния](#), [морския](#) и [речния](#) транспорт. Тя също така е посветила един брой на [месечното списание на ЕСП Journal](#) на темата за транспорта и планира скоро да публикува доклад относно транспортните мегаинфраструктури, финансирани със средства на ЕС.

Лице за контакт с пресата за този доклад:

Damijan Fišer — Ел. поща: damijan.fiser@eca.europa.eu Т: (+352) 4398 45 510 / Моб. тел.: (+352) 621 55 22 24